

Handläggare: Peter Sartorius

Dnr:

FÖRSTUDIERAPPORT

Bålbroskogen i Rimbo – tillfartsväg för motorfordon Gatu- och parkavdelningen

1. Bakgrund

Gatu- och parkavdelningen har av Mark och exploateringsenheten fått en förfrågan om att göra en mindre utredning om Ekdalsvägen som alternativ till Rånäsvägen som tillfartsväg till en tänkt exploatering i området Bålbroskogen. Detaljplanearbetet, där frågan om trafik inom samt till och från nya områden normalt utreds, har ännu inte startat.

Alternativet där Ekdalsvägen nyttjas som tillfart skulle innebära att Ekdalsvägen behöver förlängas i sträckningen där f.d. banvallen passerar Bålbroskolans baksida.

Denna förstudie är en första summarisk utredning som har utförts av Gatu- och parkavdelningens egen personal.

POSTADRESS
Box 800, 761 28 Norrtälje
ORGANISATIONSNUMMER
212000-0217

BESÖKSADRESS
Estunavägen 14

TELEFON
0176-710 00
TELEFAX
0176-711 04

E-POST
kommunstyrelsen@norrtalje.se
WEBB
norrtalje.se

PLUSGIRO
3 20 65-5
BANKGIRO
451-7694

2. Omfattning, avgränsningar och externa beroenden

Denna förstudie omfattar:

- Trafikmässig jämförelse av Rånäsvägen och Ekdalsvägen som tillfartsväg för motorfordonstrafik.
- Trafikmässig jämförelse av Rånäsvägen och Ekdalsvägen som tillfartsväg med avseende på gång- och cykeltrafik.
- Trafikmässig jämförelse av Rånäsvägen och Ekdalsvägen som tillfartsväg med avseende på eventuell kollektivtrafik.

Denna förstudie omfattar **inte**:

- Bullerutredning (bullermässiga konsekvenser av den ökade trafik som det nya området genererar).

En yttre omständighet som påverkar trafiksituationen i den aktuella delen av Rimbo är Trafikverkets val av lokalisering för väg 77:s kommande passage genom eller förbi Rimbo. Där har man ännu inte beslutat om vägen skall ligga kvar i befintlig sträckning, dras om i en sträckning norr om Rimbo eller dras om söder om Rimbo. Denna förstudie innehåller därför några resonemang med olika scenarier beroende på var väg 77 förläggs.

En annan yttre omständighet som kan påverka trafiksituationen är en eventuell framtida sammanbindning av Västertorpsvägens två sträckor.

3. Påverkan på trafik till följd av lokaliseringsval för väg 77

Med alternativet att väg 77 behålls i befintlig sträckning så torde motorfordonstrafiken på det omgivande trafiknätet vara i princip opåverkat av väg 77-projektet, som i så fall fokuserar på att göra befintlig väg mer trafiksäker.

Med ett förbifartsalternativ så bör väg 77:s nuvarande sträckning (för denna förstudies vidkommande specifikt Uppsalavägen) få en lägre trafikmängd.

Om det norra förbifartsalternativet väljs (vilket är det som Norrtälje kommun har förordat), så kommer det med största sannolikhet att byggas en anslutning mellan väg 77 och Rånäsvägen, vilket i så fall innebär att Rånäsvägen får en större betydelse som länk mellan Rimbo och omgivande resmål. En anslutning mellan väg 77 i norra sträckningen och Ekdalsvägen torde vara helt utesluten.

En konsekvens av Rånäsvägens troliga nya roll om det norra alternativet för väg 77 skulle bli aktuellt är att det nya området (liksom det befintliga bostadsområdet

väster om Rånäsvägen) då får en nära anslutning till väg 77, vilket innebär en väsentligt bättre pendlingsmöjlighet med motorfordon till såväl Uppsala/Arlanda som Norrtälje.

4. Påverkan på befintlig trafik vid en eventuell ombyggnad av Västertorpsvägen

En idé som finns är att bygga ihop de olika (södra och norra) delarna av Västertorpsvägen. Denna länk skulle kunna användas för att styra trafikflöde till/från Rånäsvägen. Den skulle även öppna nya möjligheter för trafik med kollektivtrafik.

5. Tillfartsväg för motorfordonstrafik

Aspekter att ta med när det gäller val av tillfartsväg till ett nytt område kan vara:

- Trafiksäkerhet.
- Dimensionering och disposition av gaturummet.
- Påverkan på närområdet i form av buller.

Trafiksäkerhet

Såväl Rånäsvägen som Ekdalsvägen har separat gång- och cykelbana/-väg på ena sidan längs hela den aktuella sträckan. (Rånäsvägen på östra sidan, Ekdalsvägen på västra sidan.) Rånäsvägen har dessutom även en gångbana på västra sidan av vägen på nästan hela sträckan. Ekdalsvägen har gång- och cykelbana även på östra sidan, men endast en kortare sträcka i början (sett från Uppsalavägen).

Såväl Rånäsvägen som Ekdalsvägen är i delar av sina sträckningar hastighetsbegränsade till 30 km/tim under vardagar 7-18, för att trygga miljön för oskyddade trafikanter [1] [2] [3].

Väsentliga skillnader i trafiksäkerhet kan noteras i respektive vägs anslutning till Uppsalavägen. Ekdalsvägens korsning med Uppsalavägen har följande brister:

- Dålig sikt gentemot oskyddade trafikanter som korsar Ekdalsvägen.
- Dålig sikt gentemot korsande fordonstrafik på Uppsalavägen (kurva).
- Övergångsställe/cykelpassage över Uppsalavägen i plan i omedelbar anslutning till korsningen.

Rånäsvägens anslutning till Uppsalavägen har betydligt bättre siktförhållanden, och dessutom en planskild passage under Uppsalavägen för oskyddade trafikanter.

Skillnaderna mellan trafiksäkerhet i dessa båda korsningar bekräftas dessutom i skadestatistiksystemet Strada [4], där det för perioden 2007-2015 (dags dato) är registrerat ett antal olyckor i anslutning till korsningen Ekdalsvägen/Uppsalavägen, men inga olyckor i korsningen Rånäsvägen/Uppsalavägen.

Ombyggnaden av väg 77 kan komma att påverka situationen med avseende på trafiksäkerheten. Med 77:an kvar i befintlig sträckning så bör nuvarande brister i trafiksäkerhet i korsningen med Ekdalsvägen minskas eller i bästa fall elimineras. Hur detta skulle kunna ske är ännu inte utrett. Med 77:an i ett av förbifartsalternativen så avlastats korsningen Ekdalsvägen/Uppsalavägen från trafik, men träsäkerhetsbristerna i korsningen består. Med en nordlig förbifart ökar troligen trafikmängden på Rånäsvägen. Då bör i första hand övergångsställen/passager över Rånäsvägen förbättras till mer trafiksäkra utföranden.

Slutsats gällande vägval för motorfordonstrafik med avseende på trafiksäkerhet:
Av resonemanget ovan drar Gatu- och parkavdelningen slutsatsen att Rånäsvägen är att föredra framför Ekdalsvägen som infartsgata för motorfordonstrafik med avseende på trafiksäkerhet, främst utifrån utformning på respektive korsning med Uppsalavägen.

Dimensionering och disposition av gaturummet

Rånäsvägen har redan idag en sektion som är anpassad för en större trafikmängd till följd av kommande exploateringar samt eventuell ökad trafik som följd av en omlagd väg 77 norr om Rimbo. Visserligen passerar vägen Bålbroskolan, med den trafik av oskyddade trafikanter (skolbarn) som detta innebär, men här har man redan vidtagit åtgärder i gaturummet i form av separering med räcke.

Ekdalsvägen har en smalare sektion med sämre lösningar för oskyddade trafikanter, och är inte dimensionerad för ytterligare exploateringar.

Slutsats gällande vägval för motorfordonstrafik med avseende på dimensionering och disposition av gaturummet:

I detta avseende är Rånäsvägen tydlig att föredra framför Ekdalsvägen. Rånäsvägen är redan idag byggd för att klara den trafikökning som förutses.

Påverkan på närområdet i form av buller

Någon bullerutredning som redovisar hur buller från tillkommande motorfordonstrafik som genereras av det nya området har i detta läge inte gjorts. Det kan dock konstateras att båda de tilltänkta vägarna har ett antal bostäder som ligger nära vägen. Hur många boende som eventuellt kan störas av trafikbuller beror till stor del på avståndet mellan väg och hus. Beroende på hur stort "skyddsavstånd" man tar till så väger det över litet till båda vägarnas fördel/nackdel.

När det gäller befintlig trafik så försörjer Rånäsvägen idag större bostadsområden än Ekdalsvägen, medan Ekdalsvägen å andra sidan fungerar som tillfartsväg till Textilia, vilket innebär en hel del tung trafik. Även i detta avseende är de båda vägarna ganska likvärdiga med avseende på buller.

Slutsats gällande vägval för motorfordonstrafik med avseende på ökat trafikbuller:

Med den enkla analys som gjorts i detta läge är de båda alternativen Rånäsvägen och Ekdalsvägen tämligen likvärdiga i detta avseende.

6. Tillfartsväg för gång- och cykeltrafik

När det gäller gång- och cykeltrafik mellan det nya området och centrala Rimbo så finns goda förutsättningar med den infrastruktur som redan är utbyggd. Detta gäller oavsett om Rånäsvägen eller Ekdalsvägen väljs som tillfartsväg för motorfordon. Det torde heller inte vara några problem att uppfylla gällande krav på tillgänglighet för personer med fysiska funktionsnedsättningar.

Gatu- och parkavdelningen ser med fördel en lösning där gång- och cykeltrafik till och från området kan välja såväl Rånäsvägen som Ekdalsvägen, oavsett vilken av vägarna som blir tillfartsväg för motorfordonstrafik till området.

Slutsats gällande vägval för gång- och cykeltrafik:

Gång- och cykeltrafik kan försörjas via såväl Rånäsvägen som Ekdalsvägen, och detta oberoende av vilken av vägarna som beslutas bli tillfartsväg för motorfordon.

7. Tillfartsväg för kollektivtrafik

Varken Rånäsvägen eller Ekdalsvägen trafikeras idag av kollektivtrafik. Gällande Ekdalsvägen så kommer det med stor sannolikhet inte att tillkomma någon kollektivtrafik inom överskådlig tid. Rånäsvägen, däremot, kan få en helt annan roll i framtiden:

- Om väg 77 förläggs norr om Rimbo så skulle det vara teoretiskt möjligt att dra busslinjer till/från väg 77 via Rånäsvägen. Det finns dock inga planer på detta i dagsläget.
- Om Västertorpsvägens två delar binds ihop, så skulle busslinjer kunna trafikera Rånäsvägen/Västertorpsvägen. Inte heller här finns några planer eller beslut på detta.

Dock kan man konstatera att även om Ekdalsvägen väljs som tillfartsväg för motorfordonstrafik, så är det ju fullt möjligt att försörja området med eventuellt kommande kollektivtrafik genom att gå/cykla till Rånäsvägen.

Slutsats gällande vägval med avseende på kollektivtrafik:

Även om man i framtiden förlägger busslinjer till Rånäsvägen, så påverkar inte det valet av tillfartsväg för motorfordonstrafik till området.

8. Påverkan på rekreatiomsområdet

Denna förstudie har inte ambitionen att kartlägga natur-, kultur- eller rekreationsvärden, men det kan ändå nämnas att en uppenbar konsekvens av att förlänga Ekdalsvägen norrut är att man därmed förskjuter gränsen där "naturen" börjar med motsvarande sträcka, vilket påverkar det stora antalet Rimbobor som uppskattar de rekreationsvärden som finns direkt norr om Rimbo. Visserligen kan även väg 77 i en eventuell nordlig sträckning bilda ett stråk som minskar rekreationsvärdet, men där kommer kommunen i så fall att verka för att det intrånget skall minimeras till att bli just en passage för den populära förbindelse som den f.d. banvallen utgör mellan Rimbo tätort och rekreationsmarken norr om denna.

Här bör i stället sparas ett grönt stråk med befintlig skog mellan den nya exploateringen och den befintliga f.d. banvallen, för att bibehålla känslan av att man är "ute i naturen" när man går eller cyklar på f.d. banvallen.

9. Slutsatser

Av de aspekter som har berörts i denna förstudie kan konstateras att de båda alternativen Rånäsväg en och Ekdalsvägen i flera avseenden är likvärdiga som tilltänkt tillfartsväg för motorfordonstrafik. I vissa avseenden skiljer de sig dock, och då i samtliga fall till Rånäsvägens fördel. Dessa är:

1. Trafiksäkerhet i utformning av respektive vägs korsning med Uppsalavägen, där Rånäsvägen är väsentligt bättre än Ekdalsvägen.

2. Dimensionering och disponering av gaturummet, där Rånäsvägen är utformad för att klara kommande exploateringar inklusive denna.

Som "bonuseffekt" skulle dessutom Rånäsvägen vid en eventuell omläggning av väg 77 norr om Rimbo bli en bra förbindelse för pendling från det nya området. (Vilket även innebär att tillfartsvägen avlastas från motsvarande pendlingstrafik.)

Av detta drar Gatu- och parkavdelningen slutsatsen att Bålbroskogen tillfartsväg för motorfordon skall vara Rånäsvägen.

10. Deltagare

Deltagare i förstudien har varit:

Rok Ogrin, trafikingenjör

Markus Walestrand, trafikplanerare

Peter Sartorius, projektledare/gatuingenjör

11. Referenser

- [1] Transportstyrelsen LTF 0188 2005:TSN 05-558 Norrtälje kommuns lokala trafikföreskrifter om hastighetsbegränsning till högst 30 km/tim på Ekdalsvägen i Rimbo
- [2] Transportstyrelsen LTF 0188 2003:TSN 03-050 Norrtälje kommuns lokala trafikföreskrifter om hastighetsbegränsning till högst 30 km/tim på Rånäsvägen (norra delen) i Rimbo
- [3] Transportstyrelsen LTF 0188 2003:TSN 03-051 Norrtälje kommuns lokala trafikföreskrifter om hastighetsbegränsning till högst 30 km/tim på Rånäsvägen (södra delen) i Rimbo
- [4] Transportstyrelsen Strada – informationssystem för olyckor och skador i trafiken